

Szerkesztői szállítás:

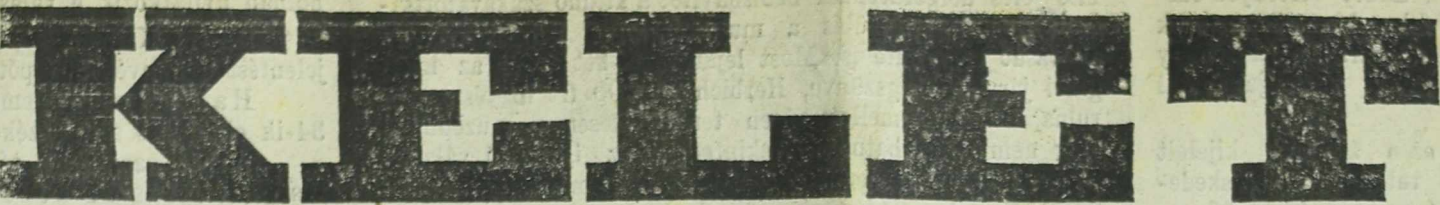
Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények ezimzandók.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft.
Félévre 6 ft.
Negyedévre 3 ft.
Egy óra 1 ft.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.
Hauseinstein és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-utca 9. szám -melet.)

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 ft. Negyedévre 3 ft.
Félévre 6 ft. Egy óra 1 ft.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

M.-Vásárhely, febr. 18. 1871.

(D.) A képviselőháznak e hó 10-én tartott ülésében Tordamegye „érdemes” képviselője, Tisza László támadást intézett a kormány ellen a miatt, hogy Erdélyben az osztrák törvényt fentartotta, s állította, hogy a magyar kormány még annyi liberalizmusra sem vergődött, mint az 1861-ki gubernium, mely a magyar törvények behozatalát sürgette.

Hogy az osztrák törvények fentartása nem csak országos önállásunk, függetlenségünk követelményeinek, melynek praejudicial, de Erdély birtokosságának folytonos romlást is okoz, hagyományainkkal s jog-érzelmeinkkel ellentétben némely szabványai miatt, az kétségtelen; s a kik annak megszüntetéseért zaklatják a kormányt, hogy közóhajtásainknak adnak kifejezést, az bizonyos; azonban éppen az érdemes képviselőnek nem lehetett azért támadnia meg a kormányt, hogy az osztrák törvényeket fentartá egyelőre, inkább az ő egykori programja értelmében azért támadhatná meg, hogy az alkotmányyszerűtlen anomálián miért nem segített a kormány mostanig?

Hogy állításomat indokoljam, vissza kell mennem négy év előtt történt dolgokra.

A mint a magyar kormány átvette Erdélynek is kormányzatát, képviselő körökben azonnal felmerült Erdélynek az osztrák törvények uralma miatti sérelme.

Az Erdélyből küldött képviselők id. gr. Bethlen János szállításán összegyűlve, tanácskozás alá vették e fontos kérdést. Gál János és gr. Bethlen Farkas követelték, hogy az országbirói értekezlet megállapodásait s általában a magyarországi törvényeket terjeszték ki Erdélyre; ez ellen azonban Erdély legkitűnőbb juristái azon ellenvetést tették, hogy ama kívánság impracticus, hogy a magyarországi törvények alkalmazása egy új provisorium volna, miután az lényegesen különbözik a régi erdélyi törvényektől, s az erdélyi bírók és ügyvédek nem ismerik s megtanulniok hirtelen annál bajosabb, mert Magyarországnak rendszeres codexa nincs. Ha Magyarország nem állana a codificatio előtt, volna értelme amaz indítványnak, de miután az ottani törvények is oly jelentékeny reformot követelnek, hogy a codificatio nélkülözhetlen és e mellett gyorsan végrehajtandó, azon egy pár évre, mely a codificatioig hátra van, új törvényeket s ez által új provisoriumot hozni Erdélyre, igen helytelen volna.

Ezen magában alapos nézetet Tisza úr is teljesen osztotta és ezzel éppen nem akarjuk őt ki-sebbiteni, mert igen nyomós érvek voltak felhozva e nézet mellett, s az érdemes képviselő a közel codificatio nézve oly vérmes reményekkel volt, hogy e nézethez csatlakozhatott is.

E sorok írója elismerte szintén e nézetek alaposságát, de igazat adott, sőt teljesen osztotta az első nézet indokainak legnagyobb részét; rámutattunk a romlásra, a mit Erdélynek okoz főként az osztrák örökösödési törvény, mely hagyományos jog-axiomáinkat „paterna paternis, materna maternis” tökéletesen felforgatta s szent tulajdonunkkal, szokásainkkal s geniusunkkal ellentézetleg forgácsolja és szaggatja el a családától; rámutattunk a módosatra, hogyan lehet e dolgon segíteni, fölemlítettük apáink eljárását, kik a josephianum systemából a hazai törvényekre való átmenetnél fennállott hézagot az 1791-ki provisionális articulusokkal töltötték ki; ajánlatba hoztuk, hogy ne álljunk elé a ki-

vetelésekkel, de ne is maradjunk a fennálló rossz mellett, hanem az osztrák törvényekben és jogelveinkkel homlokegyenest ellenkező cikkeket s jelesen az egész örökösödési törvényt dobjuk félre s pótoljuk hazai törvényeinknek megfelelő s az ősi-ség eltörlésének követelményeivel összhangzó novellával, így megmenthetjük az alkotmányos elvek egy nagy részét, mindenesetre pedig Erdély birtokviszonyaiban a hagyományos követeléseknek eleget tesszünk!

Éppen Tisza László vitatkozott legelőnkebben ezen indítványunk ellen, állítván, hogy ennyi provisorius intézkedésre sincs szükség, mert a magyar büntető codex (a Deák-féle) már készen, s csak kevés módosítást kíván, a polgári codex is készülöben (ezt nem tudjuk, mily alapon állíthatta, de hogy állította, az tény), s pár év alatt a királyságnak egy közös codexa lesz. Az ő vitatkozásával szemben megjegyezzük, hogy 8—10 év bele fog telni, míg az új codexek készen lesznek, s a kik mereven állanak az osztrák codex fentartása mellett, Erdélynek 8—10 évig tartó romlást okoznak, míg a mi eszménk, melyet azon időkben a „Kolozsvári Közlöny” hasábjain gyakran szellőztettünk s az ország közvéleménye is kellően nyilatkozott mellette, megmentette volna Erdélyt ezen abnormitás legégetőbb kellemetlenségeitől.

Ezen nézet nem juthatott ekkor sikerre, de eszménk szeget ütötték a szakemberek némelyikének fejébe s mindjárt másnap Erdély két legkitűnőbb juristája s legconscientiosusabb embere Dózsa Elek és Ocsvai hozzám jöttek, hogy fennebbi indítványomat alaposabban és részletesebben meghányjuk-ves-sük. Az eredmény az lett, hogy nézetemet magokévé tették. Ebből aztán újabb gyűlés lett Zeyk államtitkárnál, akkor népesebben lévén jelen erdélyi képviselők, többen ez irányban nyilatkoztak, s határozatképp megbízott az államtitkár, hogy nézetünket az igazságügyministerrel közölje. A minister úr tanácskozott néhány képviselővel, kiket neki az erdélyiek kijelöltek, sajnos, hogy köztük többségben voltak az osztrák törvények merev fentartói. E gyűlésben résztvett Tisza L. is. Ő tudja jobban, mik folytak amottan; az tény, hogy a közvetítő eszme azon gyűlésben nem lett alaposabban vizsgálva, inkább a két szélső nézet küzdött egymással, s az osztrák törvények szilárdabb állást nyertek, de az ellenszenv sem pihent, igen sokan érezték, hogy nem jó ez így. Végre Gajzágó az országgyűlésen tett interpellatiót, különösen hangsúlyozva az Erdélynek mélyen praejudicial örökösödési osztrák törvényeket, s az igazságügyminister ígéretet tett, hogy az örökösödési törvényt excerptim szerkeszti, mint a leendő codex kiegészítő részét, minthogy a magyar örökösödési törvények sem kielégítők, s így egy hozandó örökösödési törvény által Erdély sérelme is el lesz enyésztetve.

Látni való ebből, hogy az osztrák törvények fentartásában nem a ministerium hibás; őt legfőleg azért lehetne hibáztatni, hogy ekkor miért nem codificált? Mi ezért sem hibáztatjuk, mert — mint említettük — ezelőtt négy évvel elmondók, hogy a codificatio átvitele 8—10 évet igénybe vesz, előttünk tehát ekkor semmi váratlan nem történt.

Ha tehát a ministeriumot megtámadjuk az osztrák törvényekért, ez igen jó agitationnak egyik s másik párt szempontjából, hanem ha azon cél áll előttünk, hogy szegény Erdélyünknek használjunk valamit, e célzattal legkevésbé sem érjük el.

Ellenben igen is célzattal érünk azzal, ha képviselőink evidentiában tartják a történeteket és ígéreteket, s Erdély köszönettel veendő úgy Tiszától, mint bármelyik körülményeinkkel ismeretes képviselőtől, ha kiindulásul véve az igazságügyministernek Gajzágó interpellatiójára adott választát, sürgetni fogja a kormányt vagy parlamentben, hogy azon egyéniségek, kik az új codex készítésével vannak megbízva, útasitassanak e codexből az örökösödési törvényt excerptim és mindenek előtt kidolgozni, hogy a minister úr tett ígérete szerint azt mielőbb az országgyűlés elé terjeszthesse.

Mert mindenesetre ezen kérdés, ha a király-

hágóntuli részre nézve nem is oly égető, mint román nézre, de Erdély, mely a magyar királyságnak szüntén egynegyed részét teszi, joggal követelheti, hogy az ország képviselője Erdély égető sebet az ország sebének tekintse, s a gyógyírt hozza meg, mielőtt e seb fenécsedésbe menne át. Magyarországnak, ha testvéri jobbjukat elfogadta s törvényhozá-sunkat a közös törvényhozás abszorbeálta, éreznie kell, hogy ép úgy felelős a mi romlásunkért, mint a magáéért, mint az egész részért, s mert romlásunk az ő romlása is, e felelősség érzése érdekében is áll.

És sürgessék képviselőink az országos sajtótörvény behozatalát, és az új büntető codexet, mert a Bach rendőrállamának sajtó- és büntetőtörvénye alatt raboskodó erdélyi népből ily anticonstitutionalis eszmék befolyása alatt utoljára az alkotmányos érzelmek és felfogás is kivesz.

Hogy Tordamegye képviselője e kérdést meg-bolygatta, úgy hisszük, azt igen helyesen tette; de arról is meg vagyunk győződve, hogy a kérdés velicálása csak azon esetre nem tartozik a pusztapártagitatiók sorába, s csak úgy válhatik az ügynek hasznára, ha mindenkinek felett a megígértet és gyorsan kivihető sürgetik.

Ha egy jó örökösödési törvény hozatnék legközelebből, nyugodtabban kitarthatnók azon 3—4 évet, melyet még a codificatio teljes kivitele valószínűleg igénybe veend; mert az osztrák törvény többi, nálunk inkább alkalmazott intézkedései nem állnak oly távol a magyar és jogelvektől, ellenben az örökösödési rendszer veszedelmes praejudicium rajtunk, s ha e részben saját nézetünk jutott volna ezelőtt négy évvel érvényre, egy sereg romlástól, a mely az alatt következett be az örökösödések miatt, Erdély meg lett volna mentve.

BELFÖLD.

A tordamegyei birtokosság föllirata a sz.-régeni első foku bíróság ügyében.

Mélyen tisztelt képviselőház! Azon vára-kozásunkat, melyet az igazságszolgáltatás gyorsasága és olcsósága tekintetében, az újonnan felállítandó első foku királyi törvényszékek helyiségeihez kötöttünk, nagyon lehangolta a tisztelt képviselőház 25-ös bizottmányának javaslatát, melylyel Tordamegye felső-kerülete és vele természetes és társadalmi viszony tekintetében együvé tartozó Kolozsmegye alkerület és Naszód-vidék egy részének lakossága, szétválasztatva, az érdekeivel legkisebb egybe-függésben sem álló Maros-Vásárhely és Besztercze városai-ban felállítandó első foku bíróságok hatásköréhez osztatni véleményeztetik.

Azon meggyőződésben, miként a mélyen tisztelt képviselőház jogos kérésünket méltányolni és határozatában alapul fogja venni, esedezünk, méltóztat Szász-Régen k. városában egy első foku kir. törvényszék felállítását kegyesen elhatározni.

Ezen kérelmünket a következőkkel indokoljuk:

Szász-Régen, a Maros jobb partján, azon ponton fekszik, hol vidékünk havasos részei a Mezősséggel össze-találkoznak, ezáltal egy 65 geographiai □ mértföldet meghaladó tekintélyes területnek, 126 községnek, 100,000-et jóval meghaladó lakosságnak válik emporialis középpont-jává.

E tekintélyes terület lakossága, itt árusítja el gabonáját és mindennemű nyers terményeit, itt sereglik kisebb és nagyobb szellemi és anyagi szükségleteinek kielégítésére.

Nemcsak geographiai fekvése, de történelmi multja is ily középponttá minősíti Sz.-Régen városát. Tordamegye felső-kerületének honpolgárai már régi idők óta oda vannak szokva, hogy itt gyakorolják politikai jogait, itt intézzék ügyes-peres dolgaikat; Maros-Vásárhely, vagy Besztercze kiesvén a terület középpontjából, nem volna oly keze ügyében.

E tekintetben, a nélkül, hogy kívánságainkhoz ragaszkodnánk, bátrak vagyunk hivatkozni multjára is, mely helyi fekvésénél fogva, alkotmányunk fennállása óta, Tordamegye két pontból adminisztráltatott, a mennyiben a székezesek és megyegyűlések, egyszer a megye fő központján: Tordán, máskor Szász-Régenben felrálva tartattak, az 1862-dik évben is, midőn a megyék újra szerveztettek, Szász-Régenben egy megyei és egy városi társas-bí-róság állítottatott fel, hol azok az 1867-dik évben állan-dósítottak, s hogy olyannak ott ezután is állani szükség-ség, a mostani hatáskörrel jelenleg folyamatban lévő per-ügyletekből is világos; mert az általunk kijelölt vidéken létező jeleni társas- és egyes-bíróságoknál, együttesen vé-ve, az 1870-dik évben 10,870 ügydarab fordult elő, s

mindezekkel több gyakorló oklevél ügyvéd foglalkozik, — mindenesetre oly határmás szám, mikép versenyez bármely törvényhatósággal, hova első fokú kir. törvényszék hozott javaslatba, a mi egyszersmind arra mutat, hogy e vidék nemcsak népes, hanem élénk közforgalommal is bír.

Kiemelendőnek tartjuk, hogy ezen általunk kijelölt vidék területe szolgál alapul azon tutaj- és fatereskedelemnek, mely évenként több millió forgalmat képes felmutatni. A dolog természetében rejlik, mikép e nagy terjedelmű kereskedelmi ágban, számos peres kérdések merülnek fel, melyeket gyorsabban, biztosabban és a kereskedelmi ágat emelőbben lehet, magában, a kereskedés központjában, elintézni, mint távol a középponttól. — Nem vagyunk képesek eléggé hangsúlyozni ez indokot a tisztelt képviselőház előtt: egy első fokú kir. törvényszék megadása Szász-Régennek, egyértelmű a kereskedelmiág emelésével; megtagadása egyértelmű annak csökkentésével.

Bátrak vagyunk hivatkozni az 1841—1843. országgyűlési systematica deputatio munkálatára is, mely — arról lévén szó — hogy Erdély politikailag ujjalag szerveztessék: Tordamegye felső-kerületéből Sz.-Régén városra középponttal, egy Régennek nevezendő megye felállítását hozta volt javaslatba. (Vége következik.)

Erdélyi Múzeum-egylet.

A z i g a z g a t ó v á l a s z t m á n y i n d i t v á n y a i:

I. A lefolyt évben arról értesülvén az igazgató választmány, hogy Bielz E. Albert ur a maga híres, nyomtatásban megjelent lajstroma által szelvében ismeretes, és különösen Erdélyre nézve főfontosságú csiga- és kagylógyűjteményt eladóvá tette, és hogy a pesti nemzeti múzeum már azon a ponton áll, hogy e gyűjteményt 3600 frton megvegye, kötelességének tartotta abban járni, hogy e gyűjteményt az erdélyi múzeum számára megmentse. Érintkezésbe tévén magát a tulajdonossal, véle megalkudott, és megvette az egész gyűjteményt 3600 frton oly feltétellel, hogy az eladó köteles személyesen Kolozsvárra jőni, itt gyűjteményét a múzeum helyiségében tudományosan rendezve felállítani, és lajstrom szerint át- és számban adni. E vásárra, a mely a múzeumot egyszerre Erdély öslényi és jelenleg élő csigáinak és kagylóinak csaknem tökéletes gyűjteményének birtokába helyezi, kéri a választmány a t. közgyűlés jóváhagyását, a következő módon:

I.) A választmány felhatalmaztatván a Bielz-féle gyűjtemény 3600 frtnyi árát a vásár megkötése és a gyűjtemény teljes beérkezése után az alaptőkéből vett kölcsönpénzzel egyszerre kifizetni, egyszersmind köteleztetik ez összeget egymásután következő 6 év alatt évenként 600 frtnyi részlettel az alaptőkének ismét visszatéríteni.

2.) Arra az esetre, ha a körülmények e kölcsön törlesztését, a kijelölt módon lehetetlenné tennék, esetről esetre javaslatot fog terjeszteni a választmány a közgyűlés elébe, e határozat módosításá iránt.

II. A természeti tár állattani osztályában a sok ezerre menő apró állatok, névszerint bogarak, pillangók, pókok, szeszen tartott hüllők és halak, a kitömött nagy állatokkal együtt az épségben fentartás és gondozás tekintetéből anynyi anyagi munkát követelvény, a menyynyit egy embertől méltányosan követelni már csak ezért se lehet, mivel egy embernek a gyűjtés és fentartás párhuzamos folytatása merőben lehetetlen; az igazgató választmány szükségnek látta egy gyakornok beállítását, és a t. közgyűlés jóváhagyása reményben egy ily egyént ideiglenes bé is állított 30 forint havi fizetés és a kerti virágház épületében szállásul átadatott szoba használata mellett. Jelenleg ajánlatba hozza ez állomás állandósítását.

III. A múlt 1869. évi közgyűlés a term. tár mellé egy második őrségi állomást rendszeresítvén 400 o. é. frt évi fizetéssel, miután a tapasztalás mutatta, hogy ily fizetéssel szakembert nyerni nem lehet, elfogadta volt a választmány muz. igazgató t. Brassai Sámuel ur ajánlatát, a melylyel két évre a maga fizetéséből évenként 300 frt. pótlékot ajánlván a rendszeresített 400 frt mellé, azt javasolta, hogy a választmány az így már 700 frttal jutalmazható állomásra hívja meg Herbach Ferencz csik-szt-domo-

kosi volt bányagyógyot, a ki a föld- és őslénytan terén számos jeles dolgozatokkal bebizonyította kitűnő szakavatottságát; és a t. közgyűlés a múlt évben a választmány ez eljárását helyeselte is. Most lejárván a két év és az igazgatói járulék megszűnére, Herbach nr 400 frt fizetésre szorultna, a mely mellett igen természetesen a múzeumnál meg nem maradhatna. E tekintetből az igazgató választmány, hogy a múzeum egy ily kitűnő munkaerőt ne legyen kénytelen elveszteni, indítványba hozza hogy a t. közgyűlés az ásvány-, földtani- és őslénygyűjtemény kezelésével megbízott őrségének, Herbach Ferencz urnak szavazza meg 1871 április 1-jén kezdődőleg 800 o. é. frt évi fizetést és 200 frt szálláspénzt, a mely utóbbi javadalom megszűnnék, mihielyt a múzeum az illetőnek megfelelő szálást adhatna.

IV. A megszaporodott teendők tekintetéből javaslatba hozza az igazgató választmány egy évi 300 o. frt fizetéssel díjazandó írrok beállítását, a ki a tisztí utasítások értelmében a titkár és éremtárnok mellé rendeltetnék.

V. Az erdélyi múzeum-egylet évkönyvei ezentul az eddigi szokástól eltérőleg jelenjenek meg évnegyedként, az az minden év márczius, június, szeptembere és decembere utolsó napján egy-egy 3—4 ivnyi füzetben, nagy 8-adrétű alakban, és ennek keresztülvitele érdekében bizassék meg a kiadással egy évenként 300 o. frttal díjazandó, a választmány által kinevezendő felelős szerkesztő.

Az évkönyv füzetének tartalmát tegyék mint eddig is a muz um alapszabályaiban kijelölt tudományos szakmák körébe tartozó, mindig magyar nyelven kiadandó eredeti és önálló értekezések, a melyhez járulnak: a) a jelzett értekezések német kivonatait, b) népszerűen tartott ismertetések a tudomány különböző ágaiból, c) rövid értesítések a tudományos könyvészet és időszaki irodalom köréből, d) rövid de kimerítő tudósítások az egylet mindennemű üléseiről és tudományos összes működéséről; az utóbbi mellékletet az önálló eredeti dolgozatoktól külön lapszámozás által elválasztva.

A munkálatokért járó tiszteletdíj legyen az önnálló dolgozatokért a közgyűlésileg már rég meghatározott 25 ft, a mellékletekben való apróbb munkákért 15 ft, egy átvett garomddal nyomtatott ívrt; a kivonatok és d) alatt említett tudósítások készítése a szerkesztő kötelessége a ki ezért külön tiszteletdíjt nem kap.

E füzetek az egylet minden tagjainak ingyen küldetnek meg, megszűnvén az általuk feleslegessé vált évi tudósítás; nem tagok postán megküldve megkaphatják évenként 3 frton.

A kivitel részletei az igazgató választmányra bizatnak. (Vége köv.)

Országgyűlési tudósítás.

Pest, febr. 20.

Elnök Somssich Pál; jegyzők: Bujanovics, Széll. Elnök bemutatja az udvarhelyszéki választó kerület választási jegyzőkönyvét, mely szeriut ekerületben Török Albert választatott képviselővé.

Több kérvények benyújtása után gr. Andrássy Gyula válaszol Irányinak a francia ügyben tett interpellációjára. A min. elnök hivatkozik az angol tronbeszédre, mely szerént még az angol kormány sem volt képes a békét közvetíteni; annyival kevésbbé a magyar. Kéri, hogy a kormányra bizassék: mikor oportun a békealkudozásokba beleszólnia.

Irányi Dániel a válasszal nem elégedhetik meg. Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök a következőkben felel Sztratimirovics Györgynek a keleti ügyekben tett interpellációjára:

Kijelenti a közös külügyér fölhatalmazása folytán, hogy az ez ügyben kiadott jegyzék koránt sem fenyegető s annál kevésbbé helyez fegyveres intervenciót kiállításba, s határozottan az 1856-diki szerződések álláspontját foglalja el. A jövődöbeli semlegességre nézt. a kelettel szemben fölolvassa Miletich hasontárgyu interpellációjára jan. 14-én adott választát, melynek végszavai szerént a szomszéd ügyeibe csak azon egy esetben avatkozának be, ha ő is viszont beavatkozának a mi ügyeinkbe.

A házak, a mint a házaknak illik, tiroli kalapok formájára vannak építve s minden töröknek széles, komoly arca van... Csak nem kell igen soká nézni őket; mert csakhamar kikelnek formájukból, grimaszokat vágnak s úgy szétolvadnak, mint tavasszal a hócsomagok... Itt vana a palota is, melyben Kolibrival lakni fognak... Mily pompásan van minden berendezve! Mindenütt csupa egyenruha, trombitáló katonák s természetesen minden falon Mohamed arczépe, orosz tábornoki ruhában! De miért szalad Kolibri mindig előre, uszályát szobáról-szobára vonszolván? S miért nem akar egyáltalán feléje visszafordulni? Most egyszerre kisebb és mindig kisebb lesz... hisz ez már nem is Kolibri, hanem egy nemes apród, kerek ujjasban, s ő udvarmestere, s már most meg kénytelen utána a táveső beljébe mászni, mely mindig szűkebb, mindig szűkebb; most meg már mozdulni sem lehet benne, sem előre, sem hátra; már lélegzeni sem lehet s hátára orjási teher zuhan; a szája teletelik földdel...

IV.

A hadnagy végre fölnyitá szemeit... Nappal volt s minden csöndes körülte. Eczet-és ménta-szag van. Fölötte s jobbra-balra valami fehér veszi körül; nézi, megtapogatja: egy ágy függőnye. Föl akarja emelni fejét — lehetetlen; kezét — hasonlókép. Mit jelentsen ez? Alá tekint: egy hosszú test nyulik el előtte, durva szövétű pokrócz alatt, melynek két végén barna csíkok tarkálnak. Constatálja, hogy e test saját teste. Megkísérti kiáltani: nem lehet. Ismét próbát teszen, összeszedi minden erejét: va-

Sztratimirovics, nyelvismertlensége miatt csak holnap nyilatkozik e válaszára.

Széll Kálmán a pénzügyi bizottság részéről tesz jelentést a honvédelmi póttörvény tárgyában.

Hajdu Ignác bemutatja a kérvényezési bizottság 34-ik elintéztett sorjegyzeit.

A ház napirendre térvén, folytatólag tárgyalás alá veszi a vallás és közoktatásügyi min. 1871-ki budgetjét.

A folytatott részletes tárgyalásban felvetetik a III. címre nézve (Tanintézetek) megkezdett vita.

Hodossy Imre az egyetemi tanárok fizetését, a bécsi egyetem példájára, helyesebb arányban kívánja hozni, erre nézve módosítványt nyújt be, mely szerint az 2100 frt, s a többi 1365 frtnyi s még kisebb alapfizetések helyet szavazzon meg a ház állandó — és nem ideiglenes — jelleggel, 2500 illetőleg 1500 frtnyi évi fizetést s így e rovatra 54,680 frt szavaztassék meg.

Henszlmann Imre hozzájárul az indítványhoz.

Hoffmann Pál indítványt tesz a protestans egyház-jog tüzetes felvételére is; ez indítvány szerint utasítandó volna a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, hogy a 14 tanári fizetésből fennmaradt összeget egy protestans egyházi tanszék felállítására fordítsa. (Helyeslés)

Pécsy Tamás az egyetem emelése céljából nem ellenzi a fizetés felemelését.

Zsedényi Ede ugyanezen nézetben van.

Táncsis semmiféle theológiát nem lát szivesen az egyetemnél, azért Hoffmann indítványát nem pártolja.

Tisza Kálmán azt hiszi, hogy ily kérdéseknél, midőn az állam pénztára van érdekelve, legelső sorban a pénzügyminiszternek kellene felszólania az ily rövid utoni megszavazás ellen. Pártolja Pécsi indítványát. Hoffmann indítványát az egyetemet rendező törvény tárgyalásánál kíváná felvenni.

Irányi, Tisza K. és Hodossy erre szavaik félremagyarázása miatt rövid megjegyzéseket tesznek. (Vége következik.)

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, február 21.

Thiers kinevezetése francia kormányelnökké, mint a táviratok értesítenek, nem mindenütt részesült kedvező fogadtatásban. Az új miniszterium tagjai még nincsenek ugyan hivatalosan tudatva, de azt mondják, hogy Favre, Picard, Dufaure és Jules Simon benn vannak a kormányban.

Hogy Favre csakugyan megmarad továbbra is a kormány tagjai között, erősíti ama távirati tudósítás is, mely szerint Thiers és Favre holnap Versaillesba mennek a béke megállapítására.

Az Orleansok kilátásai Berlinben nagy elégtelenséget idéznek elő. A „Norddeutsche Allg. Zeit.“ a respublikát egy Orleans elnöksége alatt „nem becsületes monarchicus combinationak“ nevezi; hangsúlyozza, hogy az orleansi hercegek nemcsak a minden áron folytatandó háborúnak pártolói, hanem a német katonák orozva meggyilkolását annak idejében csodálva magasztalták. Az Orleansoknak elnöki székre jutása annyit jelentene, hogy az alig megállapított kormánytorma megdőlné s a Francia- és Németország közt kilátásba helyezett kibékülés lehetlenné lenne téve, mert az Orleansok Franciaország esküdt ellenségei. A Kreuzzeitung is azon véleményben van, hogy az 1848-ban megbukott család zöld ágra jutása egyjelentőségű lenne egy új háboru kitörésével Német- és Franciaország közt. A Kz. szerint a francia köztársaság ezen dynastia nélkül hajlandóbb a békére.

A napokban Bordeauxban szájról szájra járt, hogy a párisi grófnak legtöbb kilátása van a trónra. Ez a hír oly sensatiót idézett elő, hogy a Gambetta-párti párisi követek a nemzetgyűlésből való kilépésükkel fenyegetőztek.

Hir szerint Trochu is részt vesz a békealkudozásokban. Bismarck kijelentette Odo Russel kérdésére, hogy ő a semleges hatalmak beleegyezését a békealkudozásokba nem tekintheti egyőbnek, mint a béke létrejvetelét akadályozó kísérletnek.

lami félig elhaló hang forma rezeg meg orra alatt. Nehéz léptek hallszanak, egy kéz félrehajtja a függőnyt. Egy vén kiszolgált katona, foltos egyenruhában, áll a hadnagy előtt. Mindkettő más, meg más módon bámul el. Egy nagy ón kanna közeledik a hadnagy ajkához, ki mőhon nyeli a friss vizet. Nyelve megdoldzik. — Hol vagyok?

A rokkant másodsor is rátekin, eltávozik s nem soká egy más egyenruhás férfiúval tér vissza. — A kórházban van, mondá ez, de nem szabad beszélnie; hallgasson és aludjék.

A hadnagy nem tudott fölcsudni bámulatából; megint kábulva hanyatlott vissza. Másnap reggel a kórház orvosa jelent meg. Jergunow ismét magánál volt. A doktor szerencsét kívánt fölgyógyulásához s meghagyta, hogy fejkötélét meg kell újítani.

— Hogyan, a fejem? Hát valami...

— Sem beszélnie, sem mozognia nem szabad, szakítá félbe a doktor. Maradjon csöndesen s adjon hálát istennek, a legfőbbnek. Papow! hol vannak a kötelek?

— De a pénz, a korona pénze...

— Itt van la, már megint kezdődik a delirium! Jeget, Papow, megint jeget!

Egy hét telt el. A hadnagy annyira épült, hogy a körülte levők véleménye szerint, meg lehetett neki mondani, mi történt vele. A dolog ez volt.

(Folytatása köv.)

A KELET TÁRCZÁJA.

Jergunow hadnagy kalandja.

(Elbeszéli Turgénjew Iván.)

III.

(3. folyt.)

Sőt úgy találta, hogy ennek így kell lennie s má épen mondani akarta az ornnak: „jó napot, Gergely pajtás“, de lemondott e szándokáról s jobbnak tartá... jobbnak tartá haladék nélkül Konstantinápolyba utazni Kolibrival, lakodalmára. Hiszen Kolibri török volt s a szultán őt is muzulmáná avatta... És ez annyival könnyebb volt, mivel egy kis hajó kínálkozott... Beszállt, s bár ügyetlenségéből úgy megütötte magát, hogy nagy fájdalomában tagjairól semmit sem tudott, még is megint visszanyerte az egyensúlyt, egy kis padra ült a hajó hátuljában s evezett lefelé ama nagy folyamon, melynek neve az idő árja, s mely a nikolajewi gymnasiumok falára van feszítve, a mint egyenesen Konstantinápolynak tart. E vízi ut rendkívüli gyönyört okozott neki. Minden pillanatban orjási pézsmarécékkel találkozott, de melyek fájdalom, nem jöttek közel s mindjárt alámerültek, nyomukban mind csupa széles, véres foltokat hagyva magok után. Kolibri vele utazott, — de, hogy a hőségtől szabaduljon, a csolnak belsejében foglalt helyet s időnként halkán megkoptatta a padozatot. A végén itt van Konstantinápoly.

A párisi követek nagy része nincsen megelégedve a nemzetgyűlés békés irányával. Quinet, Blanc, Hugo és többen kijelentették, hogy ők tiltakozásuk beadása mellett odahagyják a nemzetgyűlést, ha határozatai Franciaország becsülete s jövője és a köztársaság ellen lesznek intézve.

Franciaország új követei a napokban utaznak el Bécsbe, Konstantinápolyba és Pétervárra. Guizot londoni követ lesz.

Az első német birodalmi gyűlésre erősen készülnek a választásokkal.

Az olasz kamra 16-án folytatá a vitát a pápának adandó garanciák fölött, s erre márt. 1-ig elnapolá magát. Lanza azt mondá, hogy ő kijelölné ama kormányi előterjesztményeket, melyeket a kormány székhelyének Rómába áttétele előtt tárgyalásba kell venni.

A KELET magán-távirata.

Feladatolt Pesten, febr. 22. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: febr. 22. 11 ó. — p. d. e.

Thiers, Favre és Picard tegnapelőtt Párisba s onnan Versaillesba mentek. A békeföltételek elfogadása esetén a fegyverszünet újabban meghosszabbíttatik.

Törökország és Svájc elismerte a köztársaságot. Broglie herczeg londoni nagykövet lett. Az orleans herczegek elhagyták Bordeauxt.

A porosz békeföltételek Elsass és Lotharingia bekebelezését s 2800 millió frank hadikárpótlást követelnek, mely összegből azonban a már fölszedett sarcz leszámíttatik.

A francziák vesztesége január hóban 157 ezer halott, sebesült és fogoly. Napoleon hg kijelenté, hogy nem lép a constituanteba.

Táviratok.

Versailles, febr. 20. A hivatalos porosz Moniteur írja: A fegyverszünet meghosszabbítása sérti a német érdekeket. Franciaország ismeri a békefeltételeket, melyek Németországnak, saját biztonságára tekintetből, mulhatlanul szükségesek. Németország a háboru folytatására el van határozva, ha ezen feltételek el nem fogadtatnak. Minthogy déli Franciaországban folyvást előkészületeket tesznek, annál is inkább követeli Németország a biztosítást s különösen Páris megszállását.

Bécs, febr. 20. A „Nr. Fr. Pr.” egy táviratot hoz Bordeauxból, a mely jelenti: a „Siécle” kivételével a bordeauxi összes sajtó egyetért a bizalom-kifejezésben a kormány és annak tendenciái iránt.

Bordeaux, febr. 20. Jules Favre meglátogatta tegnap Lyonst és Méternichet, megköszönte nekik, hogy az új kormányt elismerték, és jelenté, miszerint este Thierssel együtt Versaillesba utazik.

London, febr. 20. Törökország vonakodik a konferentia által hozott azon határozatokhoz, melyek a hadihajóknak a Feketetengerbe való bemenetelt megengednék, hozzájárulni s a Duna torkolatánál csak két hadihajó állomásozását akarja elfogadni.

Versailles, febr. 20. A párisi gróf, az aumalei hg. és Joinville között egy részről, más részről pedig az optimisták között szakadás állott be.

Flórencz, febr. 19. Hir szerint Durandó tk. lenne a párisi követ. A „Volturno” nevű olasz hadihajó Civitavecchia mellett zátonyra jutott és haláltörést szenvedett.

London, febr. 19. A konferentia elhatározta, hogy a Feketetengert idegen hadihajók számára megnyitja s Törökországnak visszaadja azon jogát, miszerint a Dardanellákba minden nemzet hadihajóit beeresztheti. Oroszország belenyugodott, Törökország azonban csak két hadihajót akar a Duna torkolatához bebocsátani.

Róma, febr. 20. A jezsuiták készülnek Romát odahagyni.

Madrid, febr. 19. Zorilla miniszterre az egykori cortes-elnökre ma reggel rálöttek, azonban sérületlen maradt. A tettesek odább álltak és megmenekültek.

Bécs, febr. 20. A birodalmi gyűlés megnyitása 11 órakor volt nagy közönség jelenlétében. Hohenwart gróf miniszteri programbeszéde mind a birodalmi tanács tagjai, mind pedig a közönség részéről hallgatónlag fogadtatott. Ő felsége megérkezett Meranból. A vizár csillapodott, s folyvást apad.

Bécs, febr. 20. Az áradási közp. bizottság ma értesített, hogy a császár még a nap folyamán meg fogja látogatni a fenyegetett városrészekben tett mentelmi intézkedéseket; ugylátszik, hogy a jég megindulása minden veszélyt elhárított.

Bécs, febr. 20. Bordeauxból írják: A nemzetgyűlés mai ülése d. u. 1 órakor nyílt meg, a diplomatiái testület teljes számban jelen volt. A jelenlevő

képviselők mintegy 500-an lehettek. Az új minisztérium következőleg alakult meg: Dufaure igazság-, Favre kül-, Picard bel-, Simon közoktatás-, Lambrecht kereskedelmi, Leflo hadügyér, Pothuan tengernagy tengerészeti és Ravey közmunkaminister. Thiers magánbeszélgetés közben a köztársaság mellett nyilatkozott. Beszédéből kiemelendő: Ő — úgy mond — a reábizott feladatnak engedelmességgel, odaadással s szeretettel a haza iránt fog megfelelni; Franciaország még mindig nagy és segédeszközben gazdag marad, s hadviselése Sedan óta az emberi erély fenmaradó emlékoszlopát fogja képezni.

Versailles, febr. 19. Favre tiltakozott a poroszok azon eljárása ellen, hogy a fegyverszünet tartama alatt sem szűnnek meg sarczolni az ország különböző részeiben, s Bismarck elismerte ezen eljárás törvénytelen jellegét.

Kimutatás

a kolozsvári m. kir. jogakademia ifjusága által f. év febr. 14-én rendezett táncvigalom bevételei és kiadásai, valamint az ezen alkalommal történt felülfizetések felől:

A belépti jegyekből bejött összeg teszen 884 ftot. Felülfizetésekéből: Horváth Boldizsár igazságügym. 6 n. m. 10 ft. Dr. Hajnald Lajos kalocsai érsek 6 n. m. 15 ft. Dr. Fogarasy Mihály erd. püspök 6 n. m. 10 ft. T. K. Papp Miklós ur 5 ft. Lukács Dávid ur 13 ft. Dr. Csiky Victor ur 7 ft. Hirschberg Alfredné urnő 5 ft. Keresztes Kálmán ur 5 ft. M. gr. Eszterházy Kálmán 6 nagysága 100 ft. Gr. Péchy Manó 6 n. m. 21 ft. T. Burgya Terka k. a. 1 ft. Dr. Haller Károly ur 3 ft. Dr. Groisz Gusztáv ur 5 ft. Gr. Toldy Horváth Lajos ur 3 ft. Dr. Brenesán Sándor ur 3 ft. T. Boér Gyula ur 6 ft. Bányay Györgyné urasszony 1 ft. T. Szabó Ádám ur 2 ft. T. Duha Imre 3 ft. T. Gáman Zsigmond ur 1 ft. T. Korbuly Bogdán ur 5 ft. B. Bánffy Kálmán ur 3 ft. T. Bodor László ur 2 ft. Kohn Sándorné urasszony 1 ft. T. Szilasi Nagy János ur 2 ft. Összesen 232 ft.

Jegyeiket egy-egy cs. arannyal váltották meg: T. Szily Alajos ur, Karvázy Gyula ur és Demjén László ur. Összes bevétel 1116 ft. és 3 darab arany.

Kiadás 770 ft 34 kr.
Tiszta jövedelem 345 forint 66 krajczár és 3 darab arany.

Midőn a bált rendező bizottmány a felülfizetők névsorát köztudomásra hozza, egyszersmind kedves kötelességének tartja a jótékony cél iránt tanusított pártfogásért köszönetet szavazni.

A rendező bizottmány.

NAPI HIREK.

— Kolozsmegye főispánja, gr. Eszterházy Kálmán, jövő mártius 1-jére hívta össze a megye állandó bizottmányát, rendes évnegyedes gyűlésre.

— A muzeum-egylet idei közgyűlésén a tudományos felolvasást Finály H. Lajos, titkár fogja tartani, az ember-nem fejlődéséről az őskorban. Alkalomszerűleg megemlítjük, hogy a jövő pénteken szakgyűlési előadás is lesz a muzeumban, és pedig ugyancsak Finály H. L. fog egy érdekes új érem-leletről értekezni.

— Dr. Pauler Tivadart, az új oktatásügyért, Budán, az üdvözölt b. Eötvös József képviselői állomására, immár fölléptették jelöltül s mint a lapok írják megválasztására biztos kilátása van.

— A muzeum-utczai gyermek-kert számára immár megérkeztek a nagy mennyiségben megrendelt Fröhl-eszközök s mihelyt az idő annyira kinyílik a közhasználatnak át fognak adni.

— Ft. Fogarasy Mihály, erdélyi r. kath. püspököt azon megtiszteltetés érte, hogy a Szt. István-társulat föl-kérte, miszerint engedje meg arczképének az egylet disztérmeben való kifüggesztését, miután a püspök ur és gr. Károlyi István voltak a főtényezők e „jó és olcsó könyvkiadó társulat” alapításában, 1851-ben.

— A kolozsvári dalkör fölszólította a derék „Hiláriát” hogy egyesüljenek; a fusio, az erők csoportosításának szempontjából, mindensetre óhajtottak lenni; úgy értsülünk, azonban, hogy a virágzó Hilária csak oly fusiót fogad el mely alapszabályain semmiváltoztatást nem tesz szükségessé.

— A helybelli kegyesrendi atyák „Mária Terézia „finöveldejének” tagjai mult vasárnap műkedvelői előadást rendeztek, mint értesítenek szép sikerrel. Az előadott darab Kisfaludy „Kemény Simon”-ja volt.

— A helybelli román casinóban népszerű felolvasások tartatnak. Az első vasárnap febr. 19-én volt, midőn Pap József a világtörténet becséről értekezett.

— Püchler Muskau herczeg végrendeletében meghagyta, hogy holtteste vagy megégettessék vagy vegytani uton porrá tételessék. A végrendelet végrehajtói vegytani uton semmisítették meg a hullát. A hamvak egy a herczeg által még életében emelt pyramisa helyezettettek el.

— Az „Egyházi reform”, havi közlöny, szerkeszti és kiadja Kovács Albert — első füzetéről, bár saját hibánkon kívül elkésve, csak most emlékeztünk meg. Lapunk körén ugyan kívül esik a tisztán egyházi ügyek vitatása, mindazonáltal fölemlítjük e hozzánk is beküldött füzetet, melynek tartalmát képezik: Buzdító szózat, T. Nagy Geórontól; A fiók reform-egyletek ügyében, a kassai fiók-egylet tagjaitól; A külföldi egyházi reform egyletekről, Kovács Alberttől; Szemelvények, — és egyházi beszéd (1. Kor. 9. 16.) Baklay Sándortól. — A havi közlöny egész évi előfizetési ára 2 ft. egyes számoké 20 kr. Az előfizetések a szerkesztőhöz (Pest, Lipót utca 46.) vagy Petrik Gézához (Pest, Erzsébet tér) küldendők. Ajánljuk az érdeklőtek figyelmébe.

— Dr. Stronsberg, a „N. fr. Presse” szerint saját-ságosan bának el a romániai vasuti kötelezvények birtoko-

saival. Egy részt azt jelenti ki, hogy az 1870-iki couponért ő s társai teljesen felelősek; hitelezőivel szemközt pedig azt mondja, hogy a romániai kötelezvények őt semmi felelőséggel sem terhelik. Valóban csodálni lehet, mily bátorsággal menti fel magát a fizetés kötelezettsége alól a hitelezőkkel szemközt és mily készséggel vállalkozik fizetésre a kormánnyal szemközt. Egészben csak az a szomorú, hogy a coupon még sem fizeti.

— P. Szathmáry Károly nevezetes fölfedezést tőn, egyik közlebbi országgyűlési szónoklatában t. i. hogy a földtan, az úgynevezett geologia, elméleti tudomány. Ebben csak az a nevezetes, hogy P. Szathmáry Károly ezen „elméleti” tudománnyal saját állítása szerint maga is foglalkozott. Prosit!

— A párisi sarcz 200 millióját a Rothschild-báz fizette le. Egy londoni tudósítás szerint a pénzügyi operáció már megtörtént. A poroszok kaptak 50 millió frankot aranyban, 50 milliót bankjegyekben. A hiányzó száz millió frank két harmada londoni váltókban, egy harmada pedig berlini váltókban szolgáltatott át a porosz kormánynak. A „Presse”-nek egy versailles-i tudósítója szerint ez összeg 63 millió tallérta egészítettett ki, melyből az észak-német szövetség 40 milliót kap, Bajorország, Baden s Württemberg 23 milliót. Mily pontosan járt el a porosz főhadi pénztár ezen összeg átvételénél, a következő kúriosum tanusítja: Rothschild ügynökei a többi közt egy hamis 25 talléros bankót tettek az asztalra. A porosz éles főhadi pénztárnoki szem azonban azonnal felismerte a hamis portékát és nem akarta elfogadni. A Rothschild ház azonban az ellenkezőt állította, és azzal fenyegetőzött, hogy összes pénzzáskjaival és hordóival visszatér Párisba. Bismarck gróf erről értesülvén, nevetve azt mondá: Hadi főpénztárnok ur! Fogadja el e bankót. Én saját zsebemből megváltom és e háboru s béke kúriosuma gyanánt őrizni fogom. Miután egy spanyol légvárért két nagy hatalom közt alig fejeztetett be a háboru, nincs kedvem e hatodik nagyhatalommal, a Rothschild házzal, egy 25 talléros bankóért új háborut kezdeni.

A szerkesztő postája.

— A szamosújvári polemia, a M. P. (o) jegyű tudósítójával, épen a jelen viszonyok közt kénytelenek vagyunk fölfertenni s azon laphoz utasítani, hol a vitára okot adott tudósítás megjelent.

KÖZGAZDASÁG.

A Kolozsvárt 1871. február 11-kén alakult Erdélyi pince-egylet alapszabály-tervezete.

- 1) Az egylet célja: Erdélyben, a visszakapcsolt részek (partium) megyéit is ideértve, a borászati és szőlőszeti érdekek emelése és kereskedés erdélyi borokkal.
- 2) Az egylet czége: „Erdélyi pince-egylet Kolozsvárt,” mely czég Kolozsvár sz. kir. város törvénysszé-kénél, mint illetékes kereskedelmi bíróságnál be van jegyezve. A czéget, jogérvényesen, az igazgató és 1 választmányi tag, vagy pedig 2 választmányi tag írja alá.
- 3) Az egylet alaptörvénye:
 - a) Az alaptörvény alakul 200 o. é. frtos névre szóló részvényekből: aláíráskor az aláíró 10%-t fizet be. A társulat magát megalakultnak nyilvánítja, mihelyt 100 ezer frt értékű részvény aláíratott. Az aláírás nyitva áll márczius 1-jéig és 150 ezer frt erejéig; mikor is a kitűzött határnapig alájegyzett részvények kétszeres összege képezi az egylet alaptörvényét.
 - b) Minden részvénybirtokos részvény összege erejéig az egylet összes vagyonának tulajdonosa. A mig azonban a részvényérték teljesen befizetve nincs, a részvényesek a befizetett részletekről: minta szerint kiállított, névre szóló szelvényekkel ellátott ideiglenes részvényt kapnak, melyek hátrattal forgatmányozhatók.
 - c) A további részlet-fizetések a választmány által meghatározandó 6 héti időközökben 10%-os részletekben teljesítendők.
 - d) A befizetésnek a társulati pénztárnál kell történni.
 - e) Részlet fizetésekre a részvényeseket a választmány nevében téríti vérvényes (retour-recepissés) levél által közvetlenül az egylet igazgatója szolítja fel; e mellett a Kolozsvárt megjelenő politikai lapokban és az „Erdélyi Gazda”-ban általános felszólítás is lesz közzétéve.
 - f) Részlet fizetésre felszólítások csak a hátralékban evő nyugták számai tételnek közzé.
 - g) Ha a fizetés sem levélre, sem az újságokban közzétett felszólításra meg nem történne, joga van az egyletnek a késedelmező részvényt, az újságokban megjelent utolsó felszólítás napjától számított 1 hónap elteltével, az aláírásból származott minden jogától megfosztottnak tekinteni; a már befizetett összegeket az egylet javára írni; az illető részvény-nyugtákat megsemmisíteni s helyökbé, ugyanazon számokkal jegyzett újakat adni ki.
 - h) Az előlegesen kiadott részvények ideiglenesek: az évi lejáratu, osztalék-szelvényekkel ellátott végleges részvények csak akkor bocsátatnak ki, mikor egy-egy részvény után 200 frt egészen be lesz fizetve. Az aláírt részvények s azokra előlegesen befizetett összegek a részvénykönyvbe iratnak be.
 - i) A közgyűlések. a) A közgyűlés képviseli az összes részvényeseket. Szabályszerűen hozott határozatai minden részvényt köteleznek. (Vége köv.)

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Febr. 21-én 5%. Metalliques 100 frt 59.10. Kamat — 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.20. 1860. Kölcsön 94.70. Bankrészvény 724. Hiteletbizéti részvény 200 frt. 252.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2. kr. 123.65. Ezüst 121.20. Cs. kir. arany 5.81. Napoleondor 9.86 1/10. Urbéri kötvények: Magyarországi 79.25. Temesi 77.— Erdélyi 75.—. Horváthországi 83.25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyilvános számadás.

Turban, az unitárius papilak és iskolabáz javára e f. évi február 12-én üzv. Tatis Tarsoly Lőrinczné úr-asszony termelében rendezett tánczvizsga 206 o. é. forintot jövedelmezett, melyből a költség 58 frt és 98 kr. e szerint a czélra fordítandó tiszta jövedelem 147 frt 2 kr. o. é. melyért, mián t. pártfogóknak a jótékony czél iránti buzgó részvétele az ekkézsia nevében há-lánkat fejezzük ki, nem mulasztjuk el teljes köszö-netünket nyilvánítani üzv. Tatis Tarsoly Lőrinczné úr-asszonynak, ki felkérésünk után összes terméit szabad rendelkezésünkre szíves volt átengedni a tánczvizsga megtartására. Tur, febr. 20-án, 1871. A rendező bizott-mány: Halmágyi Károly, Nagy Titus, Csipkés Albert.

Beküldetett.

2

A ház- és gazdaság-tulajdonosoknak a jelen idény-ben, midőn a gabonások és raktárak a terményekkel és téli készletekkel telvők, nem ajánlhatjuk elég me-legen a valódi szabadalmazott Arcanumot, a pat-kányok, házi és mezői egerek, vakondok és sváb-boga-
rak biztos kiirtására, mely Kolozsvárt csakis Folly és

Hutlesz, Marosvásárhelyt csakis Fogarasy J. D. urak-nál kapható, nagy doboz 1 frt. kis doboz 80 kr., miután e kártékony állatok mindig föltalálják a készleteket a há-zakban és elpusztítják. A fentjelzett Arcanumért kezes-kedünk, mert teljes 19 éven át ezer és ezerszer kipróbál-tattott. Mindenki tehát a legbiztosabban teheti e kis kia-dást, a nélkül, hogy csalódástól félhetne, a mi ilyszerű, a kereskedelembe csempészett más áruknál gyakran előfordul.

Beküldetett.

79

Minden szenvedőknek egészség a delicat Revaless-ciére du Barry által, a mely gyógyszer és költség nél-kül következő betegségeket gyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takony- hátya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, meliszorulást, hurutot, emésztési ányt, dugulást, hasfolyást, ál-matlanságot, gyengeséget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szédülést, vértolulást, fulzúgást, emélgést és lányást még a terhesség alatt is, húgyfeszít, búskomorságot, sor-vadást, csúzt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — 72,000 elismerés gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak, áll rendelkezésre, melyekből kívánatra kivo-natok ingyen szolgáltatnak. Táplálóból a búsnál, s ugy

felöltök mint gyermekeknek 50-szer megtakarítja a gyógy-szerek árát.

Ujvár, Magyarországon.

Több év óta nem volt teljes egészségem, emész-tésem mindig zavart vala, gyomorbajokkal s nyálkássá-gal kellett küzdenem. E bajoktól megszabadított a Re-valessciére tizennégy nap használatá s most hivatásomat akadály nélkül folytathatom.

1/2 fontos bádóg szelenczékben 1 frt 50. 1 1/2 frt 50 kr. 2 1/2 frt 50 kr. 5 1/2 frt 10 frt —.

Revalessciére csokoláde táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé 10 frt — kr.

Kapható Barry du Barry és társai által Bécsben. Wallfischgasse 8. Pesten Töröknél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monos'ortuza a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József úrnál külmónostorutca 134 szám, bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2 szám a zálogintézetnél, és mindenütt postai utánvét mellett.

Kolozsvárt valódi minőségben csak Binder K. és Dr. Hintz Gy.

gyógyszertárakban kaphatók.

Brassóban: Jekelius F. gyógyszerésznél, Purzengasse; Duschoin I. fűszerkereskedőnél főtér, és Kugler F. gyógyszerésznél, óvár; Szászvárosban: Specht I. gyógyszerésznél; Beszterczén: Kelp F. nék Bukarestben: Frank Andr. gyógyszerésznél és Ovesa I. nék; Gyula-telepén: Boos C. nék; Csik Szeredán: Winkler F. nék; Décsen: Krémer Jánosnál; Fogarásban: Megai I. gyógyszerésznél; Gy. Szent Miklós-on: Fröhlich E. nék; Szebenben: Sill M. nék; Hosszafalván: Jekelius A. gyógyszerésznél; Kézdi-Vásárhelyt: Lukács F. nék; Medgyesen: Hienz A. gyógyszerésznél; Szász Szebenben: Weissörtil. G. A. nék; Nagy-Egyedben: Horváth F. nék. Köfalomban: Szentpéteri I. nék; Rozsnyón: Römer A. gyógyszerésznél; Segesvárt: Teutsch J. B. nék, ki egyúttal alraktárak felállítására is meg van bízva; S. sz. Györgyön: Csutak és társánál; Feketealomban: Reinhard C. nék; Földvár: Folberth E. gyógyszerésznél.

Kolozsvárt Stein J. Pesten Mach és Stein könyvkereskedésében kapható:

Magyarország teendői a csalhatatlanság kimondása után.

Irta BOCSKAY BRUTUS. Ára 80 kr.

A magyarok őselei, hajdankori nevei és lakhelyei.

Eredeti örmény kútfők után. Irta Lukácsy Kristóf.

Nagy 8-rét, (X., 254 és XXIII lap.) Ára 4 frt.

Biztosításügyi évkönyv 1870.

A magyar és osztrák megszűnt, működő és keletkező biztosító társaságok

történeti és statisztikai átnézete. Irta KÖVÁRI LÁSZLÓ. Ára 1 frt 50 kr.

Kolozsvár sz. kir. város lakosai és lakásai az 1869—70-ki népszámlálás szerint.

Népszámlálási bizottsági jelentés. Jegyzetekkel kísérte KÖVÁRI LÁSZLÓ bizottsági elnök. Ára 40 kr.

Gr. Széchenyi István

„BLICK“jének magyar fordítása.

Közli K. PAPP MIKLÓS.

Három kötet. Ára 3 frt.

Erő és anyag,

tapasztalati természet-bölcsészeti tanulmányok, közérthető modorban. Irta BÜCHNER LAJOS Th. a tizedik kiadás után fordította Láng Lajos. Ára 2 frt.

Az új világnézet.

Irta MENTÖVICH FERENCZ. Ára 1 frt 40 kr.

MAGYAR ROMÁN-NYELVTAN.

A román tanulók számára. Szerkesztette Fekete János (Negrutiu), balázsfalvi görög egyesült érseki székesegyház korlátnok kanonok. (Harmadik kiadás.) Ára 1 frt 20 kr.

Magyar-román zsebszótár

(Dictionariu portativu magiaru-romanu) tanodai és magán használatra.

Irta BARITIU OCTÁV, gimnasialis tanár Naszódon.

Ára füzve 1 frt.

Gramatec'a

Limbei Magiare

pentru Clasa Gimnasiali Inferiori, precum si pentru privati de OCTAVIU BARITIU profesor de gimnasia in Naseudu. Pretiulu: 70 cr.

Gazdasági zseb-naptár 1871-re.

XI-dik évfolyam.

Szerkesztő-tulajdonos KODOLÁNYI ANTAL. Ára 1 frt 80 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűvel Stein Jánosnál.

(71)

(1—3)

Végeladás!!!

Károlyfehérvárra költözvén át, van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy vas-, fűszer-, norinbergi-, üveg- és porcellán-kereskedésben

végeladást

rendeztem, mire is a n. érd. közönsé-
get figyelmessé teszem.

Nagyenyed, február 18-án, 1871.

Bisztritsányi Sándor.

67

3—3

Figyelmeztetés.

E városbani megtelepedésem alkalmával volt szerencsém a nagy érdemű közönséget értesíteni, hogy a látogató betegek számára naponta 2 órát t. i. d. e. 9—11-ig tűztem ki, miután azonban a látogató betegek száma nőttön nő, szükségesnek látom ezt még két órával t. i. d. u. 2—4-ig szaporítani, miről a n. érd. közönséget ezennel ujo-lag értesitem.

Dr. Fischer Mór.

(Lakásom a Dianában, sétaterutca.)

(25)

(1—30)

Hihetetlen, de mégis igaz,
hogy az alább felsorolt

REGULÁLT ÓRÁK

oly mesés olcsó áron adatnak el.

Csak 10 frt egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveg-gel, percz mutatóval, valódi talmi arany-lánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt 50 kr egy valódi angol finom tűz aranyozásu ezüst chronometer óra, kettős köpennyel, finoman zománczozva, kristály üveggel, finom talmi aranylánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűzaranyozásu ezüst chronometer óra, egy köpennyel, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy valódi angol esinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristályüveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi aranyláncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy talmi arany óra, kettős köpennyel, savonette, rugóra, kristály-üveg- és nickelművel, valódi talmi aranyláncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésettél, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt egy angol Prince of Vales, remontoir óra, a legerősebb csőüreggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi esinos talmi aranyba foglalva. Ez óra a többiek felett azon előnyvel bírnak, hogy azokat kules nélkül lehet igazítani és felhuzni. Ily órákhoz mindenki egy talmi aranylánczot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt egy egészen kised női óra, valódi ezüstből, valódi aranyozással, nemkülönb valód talmi arany nyakláncz-czal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönb valód talmi aranyláncz- és medaillonnal.

Csak 22 frt egy legfinomabb ezüst horgonyóra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 22 frt egy ezüst remontoir óra, mely kules nélkül felhuzható, talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 24, 26, 28 frt arany női órák, láncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. fémek bélyegző hivatala által bélyegzett. rövidke frt 1, 1. 30, 1. 60, 2, 3, 4, 5, 6, hosszuk frt 1. 60, 2. 50, 3, 4, 5, 6, 7.

Valmenyinyi órák első minőségűek, és másokkal összehelyez minőségűekkel fel nem cserélendők. Az összesnek előre beküldése vagy utánvétel mellett, minden megrendelés 24 óra alatt teljesítenik, és a kívánának meg nem felelő cikkek, a legközelebbi kicseréltetnek. Nem regulált órák 2 frttal olcsóbbak. Árjegyzék ingyen.

Óraművesek és órákereskedők, egy az órák minden nem-beni nagy választékú készletet találnak, és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerzés, valamint a nagybani tömeges árusítás teszi lehetővé az órákat oly olcsón árusítani.

GLATTAU N.

I. bécsi óratelepszete (Etablissement) 51. Kärntnerstrasse 51. Palais Tudesco.

(64)

(3—12)

Vizsgáljatok meg mindent s tartsátok meg a jót!

Számtalan esetben jönak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusítványai által kitüntett gyógyszerek.

Dr. Miller móhnyövény-nedve.

Leghathatóbb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő üdövsz, s a gyermekek számarhurutja ellen; ezer mezezer esetben bebizonyulva.

Egy eredeti üvegtégely ára, használati utasítással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller övbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868 april 8-rol a növényország leghasznosabb nemeiből a legzorgalmatosabban készítve, erősítő és üdítő hatással fogva messzire kitünőleg ösmere a gyomor és végbél nyálkássága, emésztésihiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbaj, vérhas, puffadás, és kólika-fájdalmak ellen.

Ezen kívül leghathatóbb és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegségek ellen.

Egy ere eti, horgany-kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 fr. 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr. o. é.